

Van der Staaij

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat degenen die als geloofsafvalligen worden beschouwd veelvuldig te maken hebben met intimidatie dan wel geweld;

overwegende dat in het kader van het beleid om discriminatie tegen te gaan publiekscampagnes worden gehouden om de meldingsbereidheid te vergroten;

verzoekt de regering, ervoor te zorgen dat bij deze publiekscampagne specifiek aandacht wordt besteed aan de melding van incidenten waarbij sprake is van geweld en intimidatie tegenover degenen die als geloofsafvalligen worden beschouwd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Staaij en Ortega-Martijn. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 49 (31700-XVIII).

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter. Ik ben blij met deze minister. Hij spreekt in ambities en over het algemeen realistische taal. Ik ben heel blij met de toezegging dat wij pracht- en krachtwijken niet meer zullen gebruiken. Dat scheelt, dat is een goed begin. Minister, u begrijpt dat wij vandaag allemaal aardig zijn, maar uiteindelijk wordt u afgerekend op uw resultaten.

Voorzitter. Rechten en plichten zijn twee kanten van de medaille, die bepalend zijn voor het integratiebeleid. Het recht en ook de plicht om mee te doen. Cruciaal daarbij is de Nederlandse taal. Ik dien hierover een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er ongeveer 500.000 mensen te weinig Nederlands spreken om mee te doen in de samenleving;

overwegende dat veel allochtone ouders de Nederlandse taal zo slecht beheersen dat dit leidt tot opvoedingsproblemen bij kinderen;

verzoekt de regering, toe te zeggen dat op 31 december 2009 60.000 mensen hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Verdonk. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 50 (31700-XVIII).

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter. Inburgering is een eerste stap in de integratie. Belangrijk daarbij zijn integratie-indicatoren. Ik ben blij dat de heer Dijsselbloem wakker is geworden en in een motie om concretisering vraagt. Ik heb daarbij twee constatering. Ten eerste dat de PvdA-fractie in de Tweede Kamer daarin geen enkele ambitie heeft en dat het dualisme, dat al niet meer bij het CDA bestond, ook bij de PvdA niet meer bestaat.

Voorzitter. Ik heb grote zorgen over groepen mensen die niet mee willen doen in de samenleving, bijvoorbeeld Marokkaanse jongens die het leven van veel mensen – netjes gezegd – zuur maken. Maar ik heb ook zorgen om fundamentalistische imams. Ik dien daarover een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de As-Soennahmoskee de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) heeft;

overwegende dat minstens een van de aan die moskee verbonden imams moslims oproept om niet te integreren in de Nederlandse samenleving;

overwegende dat deze uitlating het algemene belang van de Nederlandse samenleving niet dient;

verzoekt de regering, de minister van Financiën op te roepen, de ANBI-status op te heffen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Verdonk. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 51 (31700-XVIII).

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: Hiermee hebben wij de tweede termijn van de kant van de Kamer afgesloten. Wij gaan na een korte schorsing meteen door met het VAO over de Razeb. Aansluitend zullen wij stemmen. Vervolgens wordt geschorst voor de dinerpauze. Daarna is het antwoord in tweede termijn van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 4 december 2008 over **Razeb**.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie): Voorzitter. Gezien het debatje dat wij net over de Razeb hebben gevoerd, maar ook gezien de actualiteit van vandaag de dag, met helaas een grotere dreiging van de kant van Iran in

Voordewind

verband met de verdere verrijking van uranium, dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat meer druk op Iran nodig is om dat land ertoe te bewegen, volledig te voldoen aan hetgeen de IAEA van dat land vraagt;

overwegende dat daartoe het tweesporenbeleid van de internationale gemeenschap (3 + 3) dat is gericht op dialoog en druk, moet worden voortgezet;

roept de regering op, bij de Europese Veiligheidsraad-leden aan te dringen op aanvullende sanctie-maatregelen met name in de Iranese bancaire en financiële sector;

roept de regering op, wanneer additionele Veiligheidsraadsmaatregelen al te lang op zich laten wachten, binnen de EU en met gelijkgezinde landen tot maatregelen te komen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Voordewind en Van Baalen. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 863 (21501-02).

De heer Van Dam (PvdA): Ik heb misschien een wat gekke vraag, maar deze motie is letterlijk drie weken geleden in stemming geweest.

De voorzitter: En verworpen.

De heer Van Dam (PvdA): Zij heeft het niet gehaald en wordt nu weer ingediend.

De voorzitter: Er staat nergens dat dit niet mag.

De heer Van Dam (PvdA): Dat mag altijd?

De voorzitter: Ja. U kunt met een voorstel komen voor de commissie voor de Werkwijze.

De heer De Roon (PVV): Voorzitter. Namens de fractie van de PVV spreek ik mijn afschuw uit over de aanslagen in Mumbai. Uit de berichtgeving blijkt dat de terroristen bewust op zoek waren naar westerlingen, waaronder joden, en dat moslims van niet-moslims werden gescheiden. De terroristen hebben gedaan wat hun door de Koran is opgedragen: niet-moslims doden. De wereld heeft opnieuw kunnen zien welke gruwelijkheden kunnen voortvloeien uit de islamitische ideologie. De terroristen, of beter gezegd de jihadisten, zijn Pakistani. De regering wilde tijdens het AO niet toezeggen dat zij de verdere uitbouw van de handelsrelaties tussen de EU en Pakistan wil blokkeren. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

roept de regering op om niet in te stemmen met de verdere ontwikkeling van de handelsrelatie tussen de EU en Pakistan zo lang dat land niet effectief optreedt tegen de islamitische terroristen in dat land,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden De Roon, Van Baalen en Voordewind. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 864 (21501-02).

De heer Van Dam (PvdA): De heer De Roon heeft net tijdens het algemeen overleg gezegd dat hij tijdens het VAO zou uitleggen waarom zijn fractie drie weken geleden tegen dezelfde motie heeft gestemd die de heer Voordewind zojuist opnieuw heeft ingediend. Ik ben benieuwd.

De heer De Roon (PVV): Gaat deze vlieger nu nog op, voorzitter? De motie-Voordewind is al voorgedragen en toen heeft de heer Van Dam mij daarover niets gevraagd.

De voorzitter: U hebt net aangekondigd dat u iets gaat zeggen. U hoeft niets te zeggen, want er is geen recht bij de heer Van Dam, maar hij verzoekt u dat.

De heer De Roon (PVV): De motie van de heer Voordewind is een tweetrapsraket. De eerste trap houdt in dat de regering wordt opgeroepen om bij een aantal leden van de Veiligheidsraad aan te dringen op aanvullende maatregelen tegen Iran. Daarin heb ik weinig fiducia omdat Iran te veel goede vrienden heeft in de Veiligheidsraad. Daarvan komt dus niet veel terecht. De tweede trap van de motie houdt het verzoek in dat de EU met gelijkgezinde landen iets probeert tegen Iran. Daarover heb ik nagedacht. In dat onderdeel van de motie kunnen wij ons vinden. Dit betekent dat ik dus uiteindelijk mijn fractie zal adviseren om voor de motie van de heer Voordewind te stemmen.

De heer Van Dam (PvdA): Dat vind ik buitengewoon interessant. Ik vroeg als eerste waarom de heer De Roon daar drie weken geleden tegen gestemd heeft. Daar geeft hij geen antwoord op. Ik vraag mij af wat er nu veranderd is in de afgelopen drie weken, waardoor de heer De Roon nu 180 graden draait.

De heer De Roon (PVV): Ik heb er nog even over nagedacht. Ik wil toch dat de EU een kans krijgt om iets tegen Iran te ondernemen. Ik hoop dat dit snel gebeurt, want van de Veiligheidsraad verwacht ik zoals gezegd niets.

Staatssecretaris Timmermans: Voorzitter. Zoals ik al in het AO aangaf, is het gevraagd in de motie van de heren Voordewind en Van Baalen precies hetgeen het

Timmermans

kabinet allang doet. Ik heb duidelijk aangegeven dat het kabinet inzet op het Veiligheidsraadstraject om Iran zich te laten houden aan zijn internationale verplichtingen. Wij zijn van plan om, indien dit niet mocht lukken via het Veiligheidsraadstraject, in EU-verband met de gelijkgestemde EU-partners iets te doen. Dat heb ik duidelijk gezegd in het algemeen overleg. Het zal dus geen verbazing wekken dat deze motie door mij wordt beschouwd als ondersteuning van het beleid.

De heer **Van Bommel** (SP): Ik vraag mij af of dit wel helemaal juist kan zijn. De motie roept de regering er immers ook toe op om bij de leden van de Europese Veiligheidsraad aan te dringen op aanvullende sanctie-maatregelen, met name in de Iranese bancaire en financiële sector. Op welke aanvullende maatregelen in de Iranese bancaire en financiële sector dringt de Nederlandse regering dan aan?

Staatssecretaris **Timmermans**: Ik lees de motie als volgt. Als het traject via de Veiligheidsraad niet oplevert wat wij ervan verwachten, zullen wij aandringen, om te beginnen bij de Europese leden van de Veiligheidsraad, op aanvullende maatregelen. In dat kader zie ik het dictum van de motie. Wij hebben met de Kamer afgesproken – en ik neem aan dat de indieners van de motie dat nog steeds vinden – dat wij volgtijdelijk bepaalde stappen moeten zetten. Eerst zullen wij het traject via de Veiligheidsraad volgen en als dat niet oplevert wat wij willen, zullen wij proberen iets anders te ondernemen met de Europese leden van de Veiligheidsraad. Als ook dat niets oplevert, zullen wij in EU-verband proberen om als EU verdere stappen te zetten. In dit licht beschouw ik het dictum van de motie, die ik als zodanig als ondersteuning van het beleid beschouw. Overigens zie ik dat de indiener van de motie niet echt geïnteresseerd is in mijn antwoord.

De heer **Van Bommel** (SP): Ik wil hem wel de gelegenheid geven om nog even na te denken over de woorden van de staatssecretaris. Volgens mij roept de motie de staatssecretaris ertoe op om op korte termijn al iets te doen en niet eerst af te wachten totdat in de Veiligheidsraad wordt nagedacht over de vraag hoe moet worden omgegaan met Iran. Volgens mij roept de motie de staatssecretaris ertoe op om meteen actie te ondernemen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Bommel, ik snap uw behoefte aan een derde termijn, maar die heb ik niet.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie): Ik wil een korte toelichting geven op de motie. Niets belet het kabinet om nu al te sonderen bij de EU-leden of zij ervoor in zijn om, mocht de VN-route op niets uitlopen, de sancties aan te scherpen.

Staatssecretaris **Timmermans**: Die sondering wordt voortdurend gedaan. Over dit onderwerp wordt zeker met de bedoelde collega-lidstaten in de Europese Unie voortdurend overleg gevoerd. Ook op dit punt kan ik de heer Voordewind dus geruststellen. Die sondering met onze EU-collega's vindt voortdurend plaats.

Vervolgens een opmerking over de door de heer De Roon ingediende motie. In het algemeen overleg heb ik duidelijk gezegd dat wij vinden dat Pakistan meer moet

doen aan terrorismebestrijding. Daarom ook wordt door de Europese Unie de coördinator terrorismebestrijding naar Pakistan gestuurd, om daar te overleggen over wat er allemaal moet gebeuren. Tegelijkertijd echter vinden wij dat de Pakistaanse regering, die in een buitengewoon ingewikkeld economisch klimaat moet proberen maatregelen te nemen ter bevordering van de stabiliteit in het land, niet extra gestraft moet worden door de belemmering van de ontwikkeling van de handelsbetrekkingen tussen de Europese Unie en Pakistan. Wij doen beide. Enerzijds zetten wij in op verbetering van de terrorismebestrijding door Pakistan. Daar zetten wij ook EU-middelen voor in. Anderzijds vinden wij ook dat de mogelijkheden voor betere handelsbetrekkingen ingezet moeten worden, omdat dit de stabiliteit in Pakistan dient. Daarom moet ik de aanneming van de door de heer De Roon ingediende motie ontraden.

De heer **De Roon** (PVV): Ik zou graag van de staatssecretaris willen horen of hij echt gelooft dat het zenden naar Pakistan van die pennenschuiver, die hij "de Europese terrorismecoördinator" noemt, echt nodig is om Pakistan tot actie te bewegen en duidelijk te maken wat er moet gebeuren om de terroristen aan te pakken. Volgens mij weet men dat in Pakistan allang, maar is men gewoon onwillig. Is de staatssecretaris het met mij eens dat het veel beter is om, zolang dat zo is en men geen actiebereidheid toont, Pakistan niet nog meer tegemoet te komen op het gebied van de handel?

Staatssecretaris **Timmermans**: Je moet het ene doen en het andere niet laten. Je moet de middelen die je hebt, inzetten om het terrorisme zo effectief mogelijk te bestrijden. Wij zijn ook ontevreden over het niveau waarop dit nu in Pakistan gebeurt en willen dat dit verbetert. Daarvoor stellen wij de capaciteit van de Europese Unie op dit vlak ter beschikking door de EU-coördinator daarheen te zenden. Daarnaast vinden wij dat de nieuwe regering van Pakistan een kans verdient om een succes te maken van het beleid. Daarbij past dat zij op economisch gebied meer kansen krijgt. In dat kader is verruiming van de handelsmogelijkheden een goed instrument. Wat de heer De Roon voorstelt, het beperken van de handelscontacten, werkt juist radicalisme en terrorisme in de hand. Daar zijn wij tegen.

De **voorzitter**: Mag het rustiger in de zaal? Dat is wel zo correct tegenover de sprekers.

De heer **De Roon** (PVV): De staatssecretaris slaat met zijn laatste opmerking de plank volledig mis. De motie strekt er niet toe dat de handelsbetrekkingen met Pakistan worden beperkt of verminderd. Het enige wat in de motie staat is, dat de handelsbetrekkingen niet moeten worden uitgebreid zolang Pakistan geen positieve actie tegen het terrorisme laat zien.

Staatssecretaris **Timmermans**: Wij stimuleren het ondernemen van meer positieve actie bij het bestrijden van terrorisme, maar wij willen ook bezien op welke manieren wij de Pakistaanse regering kunnen helpen om de grote economische problemen waar zij voor staat, te bestrijden omdat een toename van deze problemen een ideale voedingsbodem creëert voor radicalisering en fundamentalisme, en dus ook voor terrorisme. De heer De Roon legt een bepaalde link in zijn motie. Door deze

Timmermans

toe te passen, bestrijd je echter niet het terrorisme, maar wakker je het alleen maar aan. Daarom ontraad ik namens het kabinet aanneming van deze motie.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij het debat over **de Transportraad**, te weten:

- de motie-Vendrik over CO₂ als grondslag voor kilometerbeprijzing voor het vrachtverkeer (21501-33, nr. 200).

(Zie vergadering van 3 december 2008.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **de Razeb**, te weten:

- de motie-Voordewind/Van Baalen over additionele veiligheidsmaatregelen (21501-02, nr. 863);
- de motie-De Roon c.s. over de handelsrelatie tussen de EU en Pakistan (21501-02, nr. 864).

(Zie vergadering van heden.)

In stemming komt de motie-Voordewind/Van Baalen (21501-02, nr. 863).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-De Roon c.s. (21501-02, nr. 864).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de ChristenUnie, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De vergadering wordt van 18.30 uur tot 19.30 uur geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van de begroting Wonen, Wijken en Integratie (XVIII) voor het jaar 2009 (31700-XVIII)**, en van:

- de motie-Van Gent/Van Bochove over meer groen in gemeenten met Vogelaarwijken (31700-XVIII, nr. 14);
- de motie-Jansen over het schrappen van projectsteun aan corporaties die niet presteren naar vermogen (31700-XVIII, nr. 15);
- de motie-Jansen over het overdragen van de verantwoordelijkheid voor het onderzoek naar Rochdale (31700-XVIII, nr. 16);

- de motie-Karabulut over een actieplan voor de bestrijding van segregatie (31700-XVIII, nr. 17);
- de motie-Karabulut c.s. over een taal cursus voor werknemers uit MOE-landen (31700-XVIII, nr. 18);
- de motie-Van Toorenborg/Dijsselbloem over een integraal beleid ten aanzien van huwelijksmigratie (31700-XVIII, nr. 19);
- de motie-Van Toorenborg over heroverweging van de remigratieregeling (31700-XVIII, nr. 20);
- de motie-Van Bochove/Depla over ondersteuning van projecten in Parkstad (31700-XVIII, nr. 21);
- de motie-Van der Burg over verhoging van de nationale hypotheekgarantie (31700-XVIII, nr. 22);
- de motie-Van der Burg over verlenging van de termijn voor de aftrekbaarheid van hypotheekrente voor twee huizen (31700-XVIII, nr. 23);
- de motie-Van der Burg over verlaging van de overdrachtsbelasting (31700-XVIII, nr. 24);
- de motie-Van der Burg over het anders vormgeven van de wijkenheffing (31700-XVIII, nr. 25);
- de motie-Van der Burg/Kamp over het aanstellen van één begeleider voor ieder probleemgezin (31700-XVIII, nr. 26);
- de motie-Van der Burg/Kamp over het handhaven van de inkomens- en opleidingseisen voor huwelijksmigranten (31700-XVIII, nr. 27);
- de motie-Van der Burg/Kamp over een consequent lik-op-stukbeleid voor ontspoorde jongeren in probleemwijken (31700-XVIII, nr. 28);
- de motie-Van der Burg/Van Toorenborg over herijking van het delictsbestanddeel "in het openbaar" (31700-XVIII, nr. 29);
- de motie-Dijsselbloem/Van der Staaij over concretisering van de ambities op het terrein van integratie (31700-XVIII, nr. 30);
- de motie-Dijsselbloem c.s. over informatie over specifieke problemen binnen specifieke bevolkingsgroepen (31700-XVIII, nr. 31);
- de motie-Dijsselbloem/Van Toorenborg over een gezamenlijke aanpak met Romagemeenten (31700-XVIII, nr. 32);
- de motie-Dijsselbloem c.s. over taal cursussen op ETV (31700-XVIII, nr. 33);
- de motie-Depla/Ortega-Martijn over opname van het recht op een lokaal handvest in het BBSH (31700-XVIII, nr. 34);
- de motie-Fritsma over de erkenning dat de migratieproblemen niet zijn op te lossen met de huidige hoge instroom van immigranten (31700-XVIII, nr. 35);
- de motie-Fritsma over intrekking van het plan voor een overzeese prachtwijk op Curaçao (31700-XVIII, nr. 36);
- de motie-Fritsma over het verlies van de verblijfsvergunning bij het verwijtbaar niet afmaken van de inburgeringscursus (31700-XVIII, nr. 37);
- de motie-Fritsma over het niet langer financieren van inburgeringscursussen met belastinggeld (31700-XVIII, nr. 38);
- de motie-Fritsma over het uitspreken door de regering dat de boerka niet in de Nederlandse samenleving thuishoort (31700-XVIII, nr. 39);
- de motie-Ortega-Martijn c.s. over aanpassing van bekostigingsstelsels van voorzieningen (31700-XVIII, nr. 40);
- de motie-Ortega-Martijn/Depla over onderzoek naar aanpassing van het BHW (31700-XVIII, nr. 41);